

Memo

Datum : 25 mei 2018

Aan : Raad

Van : College van B&W

Onderwerp : Vervolg aanpak hondenpoep 2018

Inleiding

Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2017 is aangegeven dat er onderzocht zal worden in hoeverre er mogelijkheden zijn binnen de begroting om maatregelen te treffen tegen de overlast van hondenpoep waarbij verschillende opties worden geïnventariseerd. Aan alle maatregelen zijn kosten verbonden. In de begroting 2018 is een incidenteel bedrag van € 50.000,- opgenomen voor de uitvoering van maatregelen om de ervaren overlast te verminderen.

Proefproject hondenpoepzakjes

In 2015 heeft het college besloten om op twee locaties in de gemeente (Boukemapark en een wandelpad in Warffum) een jaar lang een proef te houden met het beschikbaar stellen van hondenpoepzakjes. Hiermee wil de gemeente de hondenbezitter faciliteren om uit eigen beweging de poep van hun hond op te laten ruimen.

Evaluatie proefproject

De belangrijkste conclusie is dat de dispensers effect hebben op het aantal drollen. Wel is het nodig om voortdurend aandacht te besteden aan het onderwerp om het effect te behouden. Over het algemeen zijn omwonenden en hondenbezitters positief over de dispensers en is het proefproject goed bekend onder de hondenbezitters. Toch kiest een deel van de hondenbezitter er voor om de drollen niet op te ruimen.

Een andere belangrijke conclusie is dat voor de actualisatie van de APV (2016) het niet opruimen van hondendrollen geen overtreding van de regels was. Er was alleen sprake van een overtreding wanneer een hondendrol op een (mede) voor voetgangers bestemde weg of speelveld niet wordt opgeruimd. In het kort kwam het er op neer dat een drol net naast de stoep in een groenstrook mocht blijven liggen. Nu is de verantwoordelijkheid voor de hondenbezitter groter geworden en is het verplicht om overal in de openbare ruimte hondenpoep op te ruimen (APV artikel 2:58 Verontreiniging door honden zie bijlage).

Tot slot is inzicht verkregen in de kosten en benodigde uren voor het plaatsen en beheren van de dispensers. Ook praktische zaken zijn inzichtelijke geworden.

BMW-gemeenten

Onze herindelingspartners gaan uit van de eigen verantwoordelijkheid van de hondenbezitter en het eigen initiatief van inwoners om hondenbezitters aan te spreken. Op de gemeentelijke websites van Winsum en De Marne staan enkele spelregels voor de hondenbezitter over het uitlaten van honden vermeld. Van handhaving wordt weinig gebruik gemaakt. Van de vier herindelingspartners heeft alleen de gemeente Bedum hondenbelasting.

In Winsum zijn er enkele ad hoc maatregelen genomen. Op enkele plaatsen staan dispensers met prullenbakken waarvan het effect moeilijk te meten is. Met andere maatregelen, zoals verbodsbordjes, is de gemeente Winsum zeer terughoudend omdat er geen tot weinig handhaving is.

In Bedum wordt gebruik gemaakt van een roulerend bord bij overlast. In het verleden is er een proef geweest met twee dispensers. De proef heeft niet het gehoopte effect gehad en de dispensers zijn verwijderd.

De Marne heeft geen actief beleid ten aanzien van hondenpoep.

	website	borden	dispensers	handhaving	zuigauto
Bedum	-	+	-	-	-
Winsum	+	-	+	-	-
De Marne	+	-	-	-	-
Eemsmond	-	+	+	-	-

Tabel 1 Overzicht huidige maatregelen overlast hondenpoep in de BMW-gemeenten

Beschrijving van maatregelen

Voor de aanpak van de overlast door hondenpoep zijn verschillende maatregelen beoordeeld in onderstaande tabel. Deze tabel is opgesteld en ingevuld in samenwerking met de afdelingen Communicatie (Laura Bossink) en Bestuurszaken (Wietse van der Bijl).

Maatregelen 2018	Effectief overlast	Kosten effectief	Draagvlak inwoners	Continuïteit	Draagvlak bestuur	Totaal
Niets doen	0	0	1	4	2	7
Alleen communicatie	2	2	3	4	3	14
Communicatie en aanspreken hele gemeente	1	1	2	4	2	10
Communicatie en aanspreken bepaalde zones	3	3	4	4	4	18
Communicatie, aanspreken en handhaving hele gemeente	1	1	2	1	2	7
Communicatie, aanspreken en handhaving bepaalde zones	4	3	3	1	3	14
Communicatie en dispensers	3	4	3	2	3	15
Communicatie, poepzuiger en uitlaatstroken	4	1	4	1	2	12
Beleid op termijn ontwikkelen (BMW)	0	1	3	4	3	11

Tabel 2 Beoordeling van de maatregelen of combinaties van maatregelen die ingezet kunnen worden (score 0 betekent niets, score 1 weinig, score 2 gemiddeld, score 3 veel en score 4 erg veel).

Conclusies op basis van de proefprojecten, huidig beleid in BMW-E en de beoordeling van in te zetten maatregelen (tabel 2)

In Eemsmond is volgens de huidige regels het voorkomen van overlast door hondenpoep in beginsel de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners. Sinds de laatste actualisatie van de APV (2016) is het verplicht geworden om overal in de openbare ruimte hondenpoep op te ruimen. Hiermee zijn de regels duidelijk geworden voor de inwoners van de gemeente en kan eventueel toezicht (aanspreken) en handhaving (sanctioneren) worden ingezet door WO-DEAL.

De eventuele inzet van nieuwe (tijdelijke) maatregelen in Eemsmond zou eigenlijk in lijn moeten liggen met het toekomstig beleid in de nieuwe gemeente 't Hogeland. Dit is echter nog niet bekend. De uniformiteit van het huidige BMW-E-beleid kan gevonden worden in een grote verantwoordelijkheid voor de inwoners zelf. Maatregelen die in deze lijn liggen betreffen bijvoorbeeld het communiceren van deze verantwoordelijkheid, het faciliteren van voorzieningen om deze verantwoordelijkheid mogelijk te maken en het aanspreken op deze verantwoordelijkheid. Handhaving zou ook ingezet kunnen worden, maar er zijn op dit moment te weinig middelen beschikbaar om een adequate handhaving te organiseren. Daarnaast is het de vraag of het wenselijk is om slechts voor 10 maanden te sanctioneren en het daarna weer vrij te laten. Immers handhaving in de BMW-E vanaf 1-1-2019 lijkt niet realistisch.

Handhaving en aanspreken in de hele gemeente is niet kosteneffectief. De problematiek rondom de overlast van hondenpoep concentreert zich rondom bepaalde zones (hotspots).

Communicatie moet vooral gericht zijn op bewustwording en de eigen verantwoordelijkheid van de hondenbezitters.

Het proefproject met hondenpoepzakjes heeft aangetoond dat door het inzetten van dispensers het aantal hondendrollen in een bepaald gebied wordt verminderd.

Voor inzet van de scenario's met dispensers en inzet poepzuiger dienen we te beschikken over structurele kosten met betrekking tot materieel en capaciteit (Arhi-procedure).

Maatregel	Waardering	Conclusie
Niets doen	Overlast wordt niet verminderd Weinig draagvlak inwoners en bestuur Heeft geen gevolgen toekomstig beleid Hogeland Sluit niet aan op proefproject	Verwerpen
Alleen communicatie	Draagt bij aan vermindering overlast Draagvlak inwoners en bestuur voldoende Heeft geen gevolgen toekomstig beleid Hogeland Sluit aan op proefproject	Uitvoering overwegen
Communicatie en aanspreken hele gemeente	Weinig effectief qua overlast Niet kosteneffectief Beperkt draagvlak inwoners en bestuur Heeft geen gevolgen toekomstig beleid Hogeland	Verwerpen
Communicatie en aanspreken bepaalde zones	Overlast wordt verminderd Kosteneffectief Draagvlak inwoners en bestuur is goed Heeft geen gevolgen toekomstig beleid Hogeland. Sluit aan op proefproject	Uitvoering geven
Communicatie, aanspreken en handhaving bepaalde zones	Overlast wordt verminderd Kosteneffectief Voldoende draagvlak inwoners en bestuur Heeft grote gevolgen toekomstig beleid Hogeland	Verwerpen

Communicatie en dispensers	Overlast wordt verminderd. Kosteneffectief Draagvlak inwoners en bestuur voldoende Heeft weinig gevolgen toekomstig beleid Hogeland Sluit aan op profproject	Uitvoering overwegen
Communicatie, poepzuiger en uitlaatstroken	Verminderd de overlast Niet kosteneffectief Draagvlak bij burgers hoog bij bestuur gemiddeld Heeft veel gevolgen voor toekomstig beleid Hogeland	Verwerpen
Beleid op termijn ontwikkelen (BMWE)	Overlast wordt niet verminderd Voldoende draagvlak inwoners en bestuur Heeft geen gevolgen voor toekomstig beleid Hogeland	Overwegen

Besluit college 8 mei 2018

Het best beoordeelde scenario betreft communiceren en aanspreken in bepaalde zones. Beide maatregelen versterken elkaar. Het faciliteren van voorzieningen (dispensers) versterkt de boodschap van de eigen verantwoordelijkheid nog verder. Immers, de dispensers staan iedere dag duidelijk zichtbaar in de openbare ruimte en doen in feite continue een moreel beroep op de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners. Aan de andere kant vinden de inwoners het fijn om niet kilometers te wandelen met een zakje warme hondenpoep, maar worden door de gemeente gefaciliteerd.

De opgedane ervaringen kunnen een goede basis vormen voor de nog te maken keuzes in Het Hogeland. Voor wat betreft de borging in de nieuwe gemeente 't Hogeland wordt voorgesteld het ontwikkelen van nieuw beleid rondom de overlast van hondenpoep op te nemen in de kadernota voor 2020. Daarnaast zal getracht moeten worden een laagdrempelig meldingssysteem op te zetten om op basis hiervan gericht acties in te kunnen zetten.

Communiceren

Door gerichte berichtgeving, publicaties en persoonlijke benadering trachten bewustwording van de eigen verantwoordelijkheid bij hondenbezitters te creëren. Daarnaast een communicatiecampagne gemeente breed uitrollen. Het voor het proefproject ontwikkelde beeldmerk en slogan kan hier breed voor ingezet worden: *“Opgeruimd uitgelaten. Daarvan worden we heel erg blij”*. Hiervoor wordt €10.000,- geraamd.

Aanspreken

In bepaalde zones (hotspotgebieden) worden inwoners aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot de overlast van hondenpoep. Deze maatregel versterkt in feite je communicatieboodschap. Hiervoor wordt €30.000,- geraamd. We realiseren ons dat handhaving binnen de hele gemeente binnen het beschikbare budget niet mogelijk is en kiezen voor gerichte (overlast)zones.

Dispensers

Door onze inwoners middels communicatie en aanspreken te wijzen op hun eigen verantwoordelijkheid dienen ze ook over goede mogelijkheden te beschikken om de hondenpoepzakjes ergens kwijt te kunnen. We stellen, gezien de positieve resultaten uit de pilot, voor de dispensers in de pilotgebieden aan te houden en nog enkele andere pilotgebieden (hotspots) aan te wijzen (maximaal 5 nieuwe gebieden in overleg met groenploeg/reiniging en buurtschouwers (b.v. stationsgebieden Uithuizen/Uithuizermeeden, Geraldadrift)). Voor de inrichting en uitvoering wordt €10.000,- geraamd.